

Nhân quĩ c tang cĩ a dân tĩ c Ba Lan

Tác Giả: V.A.

Thứ Ba, 20 Tháng 4 Năm 2010 15:42

Năm 1989, mĩ i tĩ trĩ i cĩ i tĩ o trĩ vĩ Sài Gòn và còn trong tình trĩ ng quĩ n chĩ , tĩ nghe tin chĩ đĩ Cĩ ng Sĩ n Ba Lan

do tĩĩ ng Wojciech Jaruzelski lĩnh đĩ o đĩ phĩ i chĩ p nhĩ n mĩ t cuĩ c “đĩ i thoĩ i bàn tròn” vĩ i Công Đoàn Đoàn Kĩ t, mĩ t công đoàn đĩ c lĩ p do Lech Walesa lĩnh đĩ o. Cuĩ c đĩ i thoĩ i là nguyên nhĩn đĩ n đĩ n sĩ rĩ u rĩ và sĩ p đĩ cĩ a chĩ đĩ Cĩ ng Sĩ n quân phiĩ t Ba Lan, đĩ u mà thĩ giĩ i lúc yĩ không thĩ nào tĩĩ ng tĩĩ ng ra đĩĩ c. Dĩĩ ng nhĩ không ngĩĩ i nào yĩ Sài Gòn chán ghĩt chĩ đĩ CSVN là không nĩ c lòng vĩ sĩ kiĩ n yĩ. Lech Walesa, chĩ tĩ ch Công Đoàn Đoàn Kĩ t Ba Lan Solidarity, mĩ c nhĩn trĩ thành ngĩĩ i hũng, không cho nhĩ ng ngĩĩ i Viĩ t Nam chĩ ng Cĩ ng, mà còn cho tĩ t cĩ các dân tĩ c khĩc đĩng sĩ ng đĩĩ i các chĩ đĩ đĩ c tài, ấ p bĩ c.

AFP Photo/Wojtek Radwanski

Quan tài cĩ a cĩ Tĩ ng Thĩ ng Ba Lan và vĩ đĩĩ c đĩ a tĩ i Thánh đĩĩ ng St. John tĩ i Warsaw hĩm 17/04/2010.

ĩ Ba năm sau đĩĩ c mĩy mĩ n đĩ nh cĩ yĩ Hoa Kĩ theo đĩĩ n HO, tĩ vĩ n còn nghe đĩĩ c đĩ ấ m vang vĩ ng chĩĩ n thĩ ng cĩ a nhĩn dân Ba Lan, mĩ t bài hĩ c Đông Ấu vĩ cũng quĩ giá. Nhĩn lúc

khi ch a ki m ra đ c công ăn vi c làm n đ nh, tôi dùng t t c th i gi vào cu n sách nhan đ “Heart of Europe: The Past in Poland's Present” c a tác gi ng i Anh, Norman Davies, đ hi u thêm v cu c cách m ng này. Có l trong s 30 tác ph m vi t v cu c cách m ng l t đ ch đ C ng S n Ba Lan, đây là cu n đ c vi t th n tr ng, khách quan và đ y đ nh t.

May m n th hai là vào năm 2006, nhân cu c g p g c a các thành viên trong H p M t Dân Ch , và theo l i m i, tôi có đ p đ n đ c đ t n c Ba Lan, m t đ t n c và m t dân t c đ c c th gi i ng ng m ch không riêng gì nh ng ng i Vi t Nam ch ng C ng.

May m n th ba là tôi đ n Ba Lan trong m t hoàn c nh là v t qua đ c biên gi i c a m t cu c du l ch bình th ng. T i th đô Warsaw, nh ng thành viên trong H p M t Dân Ch và báo chí đ n t Hoa K đã có đ p ng i h p v i nh ng nhà tranh đ u dân ch Ba Lan, các thành viên trong Công Đoàn Đoàn K t Ba Lan, các nhà tranh đ u cho dân ch và quy n công đoàn t m t s qu c gia láng gi ng v i Ba Lan, t i ngay phòng h p c a H Ngh Vi n Ba Lan, Sejm.

V này làm cho s quán Vi t Nam Ba Lan k ch li t ph n đ i. H đã dùng cu c v n đ ng ngo i giao đ đ y cu c h p m t dân ch ra kh i tr s Qu c H i Ba Lan, n i vào lúc đó chúng tôi đã chu n b đ đón l u t s Lê Th Công Nhân sang tham đ , nh ng cu i cùng khi cô s p b c lên máy bay thì b ng n ch n. Do cu c v n đ ng khéo léo c a nhóm Tr n Ng c Thành-nh ng Vi t ki u t i Ba Lan-ng i ng h tích c c nh t là Th T ng Jaroslaw Kaczynski-ng i em ru t sinh đôi c a T ng Th ng Ba Lan Lech Aleksander Kaczynski v a t n n-cùng m t s dân bi u và Công Đoàn Đoàn K t Ba Lan, nên cu c g p g c a H p M t Dân Ch v n di n ra trong 3 ngày t i Sejm.

May m n th t , tôi đã đ n đ c h i c ng Gdansk, đã thăm vi ng tr s C ng Đoàn Đoàn K t Ba Lan, n i v n ghi đ y đ u tích c a cu c chi n đ u ch ng C ng hào hùng c a dân t c Ba Lan, đã đ c vinh h nh cùng đ t vòng hoa t ng ni m t i qu ng tr ng tr c x ng đ ng t u Gdansk, đã thăm m t ph n x ng đ ng t u nay đ c dùng làm vi n b o tàng, v n còn nghe nh trong nh ng c n gió t bi n th i vào ti ng reo hò c a h n 1 tri u ng i bi u tình ch ng l i ch đ C ng S n Ba Lan. Cu c bi u tình hoàn toàn b t b o đ ng nh ng h t s c c ng quy t khi n cho quân đ i và công an Ba Lan ph i ch n b c, b súng, ch ng l i l nh đàn áp c a th ng c p.

Tôi r i Warsaw vào bu i sáng, trong lòng v n còn đ y p nh ng hình nh v đ t n c v i m t th đô mà cho t i 2 gi sáng ng i ta v n còn nhìn th y nhi u c p trai gái đ t tay nhau đi trên hè ph , r i đ ng l i tr c ng i bán hoa đ o, mua m t bông h ng t ng ng i yêu, hay đ ng

ĩ ng ĩ nghe mĩ t ngĩ ĩ hát đĩ o, tay ĩ tĩ trên phĩm đàn phong cĩ m mĩ t tình ca dân gian quen thuĩ c cĩ a ngĩ ĩ Ba Lan.

Nhĩ ng ngày Thĩ Bĩ y, 10 tháng 4 vĩ a qua, tĩ phĩ đĩn nhĩ n mĩ t tin không hĩ nh phúc tĩ đĩ t nĩĩ c này. Mĩ ĩ 7 giĩ sáng, vĩ tĩ computer chĩ y vào thĩ ng thĩ t: “Chĩ t rĩ ĩ anh ĩ, toàn bĩ chính phĩ Ba Lan gĩ m tĩ ng thĩ ng và nhĩ ng nhĩn vĩ t quan trĩ ng bĩ thiĩ t mĩ ng do tai nĩĩ n máy bay.” Bĩ t đĩ y, mĩ chiĩ c laptop trong phòng ngĩ thì tin đĩ rĩ t chi tiĩ t. Tĩ t cĩ 97 ngĩ ĩ, kĩ cĩ Tĩ ng Thĩ ng Lech Aleksander Kaczynski trên chiĩ c TU-154 cĩ ĩ sĩ do Nga chĩ tĩ o không còn ai sĩ ng sốt.

Tĩ ng Thĩ ng Ba Lan cùng phĩi đoàn trên đĩĩ ng đĩn khu rĩ ng Katyn đĩ tham đĩ mĩ t ĩ tĩĩ ng niĩ m gĩĩ n 22,000 sĩ quan, binh ĩĩnh, các nhĩn vĩ t chính trĩ và trí thĩ c Ba Lan bĩ Hĩĩ ng Quân Liĩn Xô thĩ m sát khi Moscow đĩ a quĩn vào Ba Lan và bĩ t hĩ đĩ a vĩ Nga. Ngày 5 tháng 3, 1940, Joseph Staline hĩ ĩĩ nh cho Lavrenty Beria, giĩm đĩ c Cĩ Quan Mĩ t Vĩ Nga, mĩ t ngĩ ĩ đĩĩ c nhĩn dân Ấu Chĩu mĩ nh danh là “đĩ tĩ” cĩ a Liĩn Xô, phĩ ĩ giĩ t hĩ t bĩ ng cách xĩ sũng liĩn thanh, đĩ ĩ bác và quĩng ĩĩ u đĩn vào cách trĩ ĩ tĩ do Liĩn Xô đĩĩ ng ĩĩn trong khu rĩ ng Katyn, nay thuĩ c Nga, gĩĩ n phĩa Bĩ c Smolensk. Cĩ Quan Mĩ t Vĩ Nga vào thĩ ĩ Stalin đĩĩ c gĩĩ ĩ là ĩ y Ban Nhĩn Dân Nĩĩ Chính, gĩĩ tĩ t bĩ ng tĩĩ ng Nga là NKVD, tĩĩ n thĩn cĩ a KGB sau này.

Nĩm 1943, Đĩĩ c Quĩĩ c Xĩ phĩt giĩc ra nhĩ ng nĩĩ m mĩ tĩ p thĩ ĩ Katyn, nhĩ ng Liĩn Xô đĩĩ u phĩ nhĩĩ n. Mĩĩ cho đĩĩ n nĩm 1990, đĩĩĩ ĩ chĩ đĩ cĩ a Gorbachev, Moscow mĩĩ nhĩn nhĩĩ n là Nga phĩĩ ĩ chĩĩ u trĩc nhĩĩ m vĩ vĩ tĩn sát ngĩĩĩ Ba Lan này, nhĩĩ ng vĩĩ n không thĩĩ a nhĩĩ n đĩĩ là tĩĩ ĩc chiĩĩ n tranh hay tĩĩ ĩc đĩĩ t chĩĩ ng, đĩĩ u mà cho đĩĩ n nay, chính phĩ Warsaw vĩĩ n tĩĩ p tĩĩ c đĩĩ Moscow phĩĩ ĩn ĩĩ.

Trĩn chuyĩĩ n bay ĩĩĩ n ĩĩ Katyn cĩ cĩ Đĩĩ Nhĩĩ t Phu Nhĩn Ba Lan, bà Maria Kaczynski, các tĩĩĩ ng ĩĩĩnh gĩĩ m tham mĩĩ u trĩĩĩ ng ĩĩ c quĩĩn, tĩĩ ĩĩ nh hĩĩ ĩ quĩĩn Ba Lan, tĩĩ ĩĩ nh không quĩĩn và ĩĩ c ĩĩĩĩ ng không quĩĩn phĩĩ c vĩĩ trĩĩn bĩĩ, chĩĩ tĩĩ ch ĩĩĩn hĩĩng trung ĩĩĩĩ ng Ba Lan, thĩĩ trĩĩĩ ng ngoĩĩ ĩ giao Ba Lan, tĩĩĩn úĩ ĩĩ c quĩĩn, giĩĩm đĩĩ c ĩĩn ĩĩnh quĩĩ c ĩĩa, phĩĩ chĩĩ tĩĩ ch quĩĩ c hĩĩ Ba Lan, chĩĩ tĩĩ ch ĩĩ y ban thĩĩ vĩĩ n Ba Lan, 3 nhĩĩ làm ĩĩĩ t cĩĩng mĩĩ t sĩ vĩĩĩn chĩĩ c cao cĩĩ p khĩĩc.

Do Thĩĩ tĩĩĩ ng Donald Tusk, Bĩĩ Trĩĩĩĩ ng Ngoĩĩ ĩ Giao, và Bĩĩ Trĩĩĩĩ ng Quĩĩ c Phòng Ba Lan không cĩ mĩĩ t trĩĩn chuyĩĩ n bay ĩĩĩn thiĩĩ t hĩĩ ĩ và tĩĩ m ĩĩ nh hĩĩĩ ng đĩĩ n ĩĩn ĩĩnh quĩĩ c ĩĩa đĩĩĩ c ĩĩĩĩ ĩĩĩ n ĩĩĩ rĩĩ t nhĩĩĩ u.

Ông Lech Alexander Kaczynski cũng là người từng hoạt động cho Công Đoàn Đoàn Kết Ba Lan và là người đứng đầu dân chúng Ba Lan kính trọng, nhất là trong thời kỳ ông làm Đô Trưởng Warsaw. Sau khi cuộc cách mạng Ba Lan lật đổ chế độ Cộng Sản thành công, ông gia nhập đảng Luật Pháp và Công Lý, viết tắt bằng tiếng Ba Lan là PiS. Ông đắc cử Thủ Trưởng Warsaw và giữ chức vụ này từ 2002 cho đến ngày 22 tháng 12, 2005.

Khi ra tranh cử trong tháng, Lech Kaczynski phải đối đầu với một ứng cử viên còn rất trẻ, có khuynh hướng hữu phái ôn hòa là Donald Tusk thuộc đảng Civic Platform. Phải đến vòng thứ hai, ông Lech Kaczynski mới thắng ông Tusk với tỉ lệ trên 46%. Sau đó cả hai anh em ông, một người làm trong ngành và một người làm trong quân sự.

Khi cuộc Hợp Mặt Dân Chủ của những người Việt Nam ở Hoa Kỳ, Pháp, Đức, Tiệp, Hungary, Ba Lan, Úc diễu hành tại Warsaw vào mùa Thu năm 2006, thì cuộc tranh cử quốc hội tại Ba Lan sắp bắt đầu. Đảng của Thủ Trưởng Jaroslaw Kaczynski đang bỏ đảng Civic Platform của ông Donald Tusk chỉ trích nặng nề vì không giữ quy tắc sòng trù kinh tế và vận động người nhập cư bất hợp pháp. Vì thế, theo chương trình dự trù, Thủ Trưởng Jaroslaw Kaczynski có thể gặp phái đoàn Hợp Mặt Dân Chủ tại Phố Thủ Trưởng, thì ông đã đổ cho vận động tranh cử phản động đón tiếp, cũng tại phòng khách biệt thự của Phố Thủ Trưởng.

Tuy là anh em sinh đôi, nhưng quan điểm của ông Lech Kaczynski và ông Jaroslaw Kaczynski không giống nhau, nhất là về khoản mà của thủ trưởng tự do. Ông Jaroslaw muốn tiến hành các chương trình phát triển trong nước mà nhậm chức và nhanh chóng, trong khi ông Lech Kaczynski muốn rằng số mà của phải được tính toán thận trọng, sao cho xã hội Ba Lan không bị băng hoại.

Nhưng trong cuộc bầu cử Quốc Hội Ba Lan vào năm 2007, đảng Civic Platform (tên đầy đủ là Diễn Đàn Nhân Dân) của ông Donald Tusk đã thắng để đảng PiS của ông Jaroslaw Kaczynski. Hơn nữa, Civic Platform còn thu hút các liên minh chính trị như họ trong đây thuộc đảng PiS với mình, thành thủ Trưởng Lech Kaczynski phải để ông Donald Tusk đứng ra thành lập chính phủ. Ông Donald Tusk và các của ông tuyên thệ vào ngày 16 tháng 11, 2007 và sau đó 7 ngày, họ đã được Hội Nghị Viện Ba Lan Sejm bổ nhiệm.

Vận là người trong hàng mà trong thời kỳ tự do và một chính sách ngoại giao chủ trương hòa giải với Liên Bang Nga, Pháp và Đức, giữ quy tắc tốt nhất cho tất cả những bất hợp pháp, hoàn tất các chương trình dự mà đảng vào việc gia nhập Liên Âu, Thủ Trưởng Donald Tusk là người đang cố gắng để Ba Lan thoát khỏi thời kỳ họ Công Đoàn Đoàn Kết, để phát triển Ba

Nhân quyền tang của dân tộc Ba Lan

Tác Giả: V.A.

Thứ Ba, 20 Tháng 4 Năm 2010 15:42

Lan cho kịp bước chân của các nước trong Liên Âu.

Hiện vẫn còn quá sớm để phán đoán xem liệu sau cái tang lớn của dân tộc Ba Lan, đất nước này có thể rơi vào những khủng hoảng chính trị hay không, nhưng ngay như câu chuyện Công Đoàn Đoàn Kết Ba Lan Lech Walesa cũng phải tuyên bố ở Gdansk rằng, thậm chí với a x y ra đã làm cho mọi người Ba Lan “rùng rợn chân tay và tê cóng.” Ông nhận mạnh rằng sự mất mát lớn lao này không có gì bù đắp được, bởi vì ông Lech Kaczynski vẫn là biểu tượng cho tiếng nói và ý chí của hàng triệu thanh niên ở hải ngoại Gdansk cách đây gần 20 năm.

Vâng, nhưng ai cũng có dịp ghé thăm đất nước này, cũng có dịp nói chuyện với người dân Ba Lan, cũng bước vào những nghi lễ những đau đớn lịch sử thời trung cổ cho đến bây giờ, chắc không thể phủ nhận được rằng cái nỗi của nạn văn minh Slave này tràn đầy những nỗi đau cho thấy không một điều xấu xa nào có thể mãi chìm trong bóng tối. Ngày nay, có thể có những giai đoạn ngấu ngịt Ba Lan vẫn còn phải khóc khóc tìm kiếm ý nghĩa của một đất nước có thể do, nhân phẩm, nhưng tình thế của cuộc cách mạng 1989 ở Ba Lan vẫn tiếp tục chiếu sáng những bài học, không phải chỉ cho dân tộc Ba Lan mà cho tất cả các dân tộc nào đang phải sống trong áp bức và nhân quyền đang bị chà đạp. (V.A.)